

Begrafenisfonds: Financieel beleid over de jaren (deel 1)

In de gesprekken met de Raad van Toezicht van het begrafenisfonds en de vorig jaar ingestelde Klankbordgroep is afgesproken dat wij de deelnemers van het begrafenisfonds via publicaties in de nivo informeren over de besproken onderwerpen. De Klankbordgroep zal daarna zelf ook over de diverse onderwerpen verslag doen en de deelnemers informeren over haar bevindingen. Nadat jurist Eric Tuijp eerder dit jaar de klankbordgroep heeft verlaten omdat hij is toegetreden tot het kerkbestuur van de Vincentiusparochie, bestaat de klankbordgroep nog uit de volgende personen: Ferdinand de Boer namens de parochie Maria Sterre der Zee, Hans Steur namens de Vincentiusparochie, Cas Schilder en Jan Groot namens de Seniorenraad, Edwin Schokker (actuaris) namens de Nabestaandenvereniging en Carlo Binken (Registeraccountant).

In eerdere publicaties hebben wij u geïnformeerd over de historie van het fonds en de (juridische) relatie met de R.K. Kerk, de ontwikkelingen met betrekking tot het begraven en de grafrechten en de totstandkoming van het nieuwe mortuarium, het 'Mirakel'. Vanaf vandaag informeren wij u graag over het financiële beleid bij het begrafenisfonds door de jaren heen. Dat doen wij in 3 artikelen, waarin we de belangrijkste periodes apart benoemen en beschrijven, hoe en door wie de financiën in die periode werden bijgehouden en hoe de financiële positie van het fonds zich gedurende die perioden heeft ontwikkeld.

De beginjaren

Het begrafenisfonds is in 1874 opgericht door toenmalig pastoor Beumer. In die tijd werden vanuit de R.K. Kerk meerdere begrafenisfondsen in Nederland opgericht, op basis van onderlinge solidariteit en zogenoemd 'nabuuerschap'. Het fonds was onderdeel van de R.K. Kerk en was als zodanig geen eigen rechtspersoon. Er was in die tijd ook geen sprake van een echte boekhouding, maar meer van een soort administratief circuit dat werd beheerd door de daartoe aangewezen kerkmeester. Het kerkbestuur bemoeide zich er slechts in beperkte mate mee. Alle inwoners van Volendam waren min of meer 'automatisch' deelnemer van het fonds. Er werd jaarlijks een klein bedrag betaald, waarvan de overledenen in dat jaar konden worden begraven en (beperkt) onderhoud van de begraafplaats kon worden bekostigd. Slechts de kosten voor een grafmonument werden aan de nabestaanden in rekening gebracht. Grafrechten werden niet geheven.

20^e eeuw tot 1988

Door de toename van het aantal inwoners werd het (financiële) belang van het begrafenisfonds steeds groter. Voor zover uit de overlevering valt op te maken hebben de kerkbesturen in die jaren waarschijnlijk steeds meer tijd aan het fonds moeten besteden, maar was er van een professionele aanpak geen sprake. Het circuit dat 'RK Begrafenisfonds Jozef van Arimathea en Nicodemus' werd genoemd omvatte in feite de volgende 'afdelingen'

- Begraafplaats;
- Begrafenisonderneming (personeel in dienst van de Parochie);
- Fonds (geldmiddelen op naam van de Parochie).

Deze afdelingen werden in de boekhouding van het fonds niet afzonderlijk geadmistreerd. De boekhouding van het fonds is ook nooit opgenomen geweest in de jaarrekening van de Parochie. In 1984 wordt door actuariskantoor Brans & Co een actuariel rapport opgesteld op basis van het aantal deelnemers per 1 januari 1984. Op basis van het toen geldende natura pakket (een verstrekkingenpakket waarbij de begrafenis en vele zaken die daarbij kwamen

